

Obsah

Prolog	9
1 O diabetu (cukrovce) obecně	13
1.1 Jak je udržována normální hladina krevní glukózy (glykemie) aneb něco o inzulínu a slinivce	13
1.2 Co je to tedy ten diabetes (cukrovka)?	15
1.3 Dělení diabetu, aneb není cukrovka jako cukrovka	15
1.4 Diabetes mellitus 1. typu	18
1.5 Diabetes mellitus 2. typu	22
2 Těhotenství ženy s pregestačně přítomným diabetem	32
2.1 Plánované rodičovství aneb diabetes a antikoncepce	32
2.2 Příprava diabetičky na těhotenství	34
2.3 Těhotenství	35
2.4 Porod	39
3 Gestační diabetes neboli těhotenská cukrovka	43
3.1 Význam vyšetření (screeningu) na přítomnost gestačního diabetu	43
3.2 Malá historická odbočka aneb jak šel čas až do dnešních dnů	44
3.3 Aktuální screening GDM aneb jak to tedy teď je s vyšetřením na těhotenskou cukrovku (co vás tedy čeká a nemine, pokud tedy už cukrovku nemáte)	45
3.4 Léčba GDM – režimová opatření	47
3.5 Průběžné sledování pacientek s GDM	47
3.6 Farmakoterapie GDM aneb když režimová opatření nestačí	49
3.7 Porod a co se děje ve vztahu ke GDM potom	50
4 Vývoj dítěte v tzv. embryonálním období	58
4.1 Úvod	58
4.2 Prvních 14 dní vývoje dítěte	59
4.2.1 Bude to chlapeček nebo holčička?	59
4.2.2 Oplození a vývoj zárodku od začátku organogeneze	60
4.3 Vlastní organogeneze (vývoj orgánů)	61
4.3.1 Co nám vzniká ze zevního zárodečného listu (ektodermu)?	62
4.3.2 Co vzniká ze středního zárodečného listu (mezoderm)?	64
4.3.3 Co pochází z entodermu?	66

5 Fetální období vývoje dítěte a vlastní porod	73
5.1 Fetální období vývoje dítěte	73
5.2 Porod	76
6 Postižení vyvíjejícího se embrya resp. plodu diabetem matky (tzv. diabetická embryopatie a fetopatie)	81
6.1 Diabetická embryopatie neboli postižení dítěte v zárodečném období v souvislosti s diabetem matky	82
6.1.1 Vývojové poruchy srdce a cév	83
6.1.2 Defekty neurální trubice	84
6.1.3 Syndrom kaudální regrese	86
6.1.4 Prenatální screening	86
6.2 Diabetická fetopatie neboli postižení plodu v souvislosti s mateřským diabetem	87
7 Povídání o placentě, hypoglykemiích matky, ale i o dalších mateřských faktorech, které mají vliv na dítě	95
7.1 Transport živin přes placentu	95
7.2 Vliv mateřské hypoglykemie na dítě	100
7.3 Co a jak ze strany maminky ještě působí na dítě	102
7.4 Jak působí metabolismus matky na vyvíjející se dítě na úrovni molekul	110
7.5 Štítná žláza, metabolismus a těhotenství	112
8 Dítě diabetické matky z pohledu porodníka	117
8.1 Trocha historie nikoho nezabije...	117
8.2 Základní fakta o diabetu v těhotenství	119
8.3 První trimestr	120
8.4 Screening v jednotlivých trimestrech	122
8.5 Možné komplikace se zvláštním zřetelem k mateřskému diabetu	125
8.6 Porod	126
8.7 Ostatní faktory, které mohou ovlivnit porod u těhotenství s diabetem	128
8.8 Jaký je tedy praktický postup v ČR?	128
8.9 Nové možnosti a perspektivy prenatálního screeningu	130
9 Péče o novorozence diabetické matky	134
9.1 První vyšetření a zhodnocení novorozence	134
9.2 Vrozené vývojové vady (embryopatie)	135

9.3	Diabetická fetopatie	135
9.3.1	Vzhled, váha a délka dítěte – odchylky u dětí diabetických matek	136
9.3.2	Porodní poranění	137
9.3.3	Hypoglykemie u dítěte diabetické matky	137
9.3.4	Na co si ještě musíme u dítěte diabetické matky dát pozor?	140
10	Dítě diabetické matky – psychologické aspekty	147
10.1	Těhotenství ženy s gestačním diabetem	147
10.2	Těhotenství ženy s pregestačním diabetem	147
10.3	Psychologická problematika z pohledu dítěte	150
11	Dítě diabetické matky – nový pohled na problematiku	154
11.1	Riziko vzniku metabolického syndromu u dítěte diabetické matky	154
11.2	Vliv diabetu matky na psychomotorický vývoj jejího dítěte	155
11.2.1	Jak jsou prováděny vědecké studie anebo proč je tak těžké sledovat dopad diabetu matky na psychomotorický vývoj jejího dítěte	155
11.2.2	Několik obecných informací o hyperaktivních dětech a poruchách autistického spektra	157
11.2.3	Literární údaje o poruchách psychomotorického vývoje dětí diabetických matek	158
11.2.4	Pravděpodobný molekulární mechanismus vzniku poruch psychomotorického vývoje dětí diabetických matek	161
11.3	RT-CGMS jako nástroj sledování glykemické stability matky a poslěze i jejího dítěte	163
11.4	Shrnutí kapitoly a poslěze i celé knihy	164
11.5	Douška aneb omluva mužům-otcům	169
	Kdo jsem? Aneb medailon autorky	171
	Seznam často se vyskytujících zkratk s vysvětlením	172
	Slovníček často se vyskytujících odborných pojmů	174
	Knihovnička (resp. vlastně „webovnička“) pro zvědavé	176